

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

ДОКЛАД

Относно: законопроект за изменение и допълнение на Закона за данъка върху добавената стойност, № 054-01-39, внесен от Искрен Веселинов и група народни представители на 04.05.2020 г., законопроект за изменение и допълнение на Закона за данъка върху добавената стойност, № 054-01-40, внесен от Мустафа Карадайъ и група народни представители на 13.05.2020 г., законопроект за изменение и допълнение на Закона за данъка върху добавената стойност, № 054-01-42, внесен от Боряна Георгиева и Полина Цанкова-Христова на 15.05.2020 г., законопроект за изменение на Закона за данъка върху добавената стойност, № 054-01-43, внесен от Красимир Ципов и група народни представители на 15.05.2020 г., законопроект за изменение на Закона за данъка върху добавената стойност, № 054-01-44, внесен от Валери Симеонов и група народни представители на 15.05.2020 г. и законопроект за допълнение на Закона за данъка върху добавената стойност, № 054-01-45, внесен от Корнелия Нинова и група народни представители на 18.05.2020 г.

На заседание, проведено на 20.05.2020 г., Комисията по бюджет и финанси обсъди законопроект за изменение и допълнение на Закона за данъка върху добавената стойност, № 054-01-39, внесен от Искрен Веселинов и група народни представители на 04.05.2020 г., законопроект за изменение и допълнение на Закона за данъка върху добавената стойност, № 054-01-40, внесен от Мустафа Карадайъ и група народни представители на 13.05.2020 г., законопроект за изменение и допълнение на Закона за данъка върху добавената стойност, № 054-01-42, внесен от Боряна Георгиева и Полина Цанкова-Христова на 15.05.2020 г., законопроект за изменение на Закона за данъка върху добавената стойност, № 054-01-43, внесен от Красимир Ципов и група народни представители на 15.05.2020 г., законопроект за изменение на Закона за данъка върху добавената стойност, № 054-01-44, внесен от Валери Симеонов и група народни представители на 15.05.2020 г. и законопроект за допълнение на Закона за данъка върху добавената стойност, № 054-01-45, внесен от Корнелия Нинова и група народни представители на 18.05.2020 г.

На заседанието присъстваха: от Министерство на туризма – г-жа Николина Ангелкова – министър на туризма; от Министерство на

финансите – г-жа Росица Велкова – зам. - министър на финансите и г-жа Мина Янкова – началник на отдел в дирекция “Данъчна политика.

По постъпилите законопроекти бяха получени становища от Министерство на финансите, Министерство на туризма и Българската търговско - промишлена палата.

От името на вносителите, законопроект за изменение и допълнение на Закона за данъка върху добавената стойност, № 054-01-39, беше представен от г-н Александър Сиди. Той сподели, че туристическият сектор и предприятията, заети в предоставянето на хотелиерски и ресторантьорски услуги са сред най-засегнатите от пандемията на вируса на Ковид-19. Необходимо е да се приложат мерки за стимулиране на търсенето на ресторантьорски и хотелиерски услуги, както и мерки за възстановяване на рентабилността на търговските оператори от този сектор и преодоляване на претърпените загуби. Необходимо е да се подпомогне конкурентоспособността на този сектор. С тази цел, се предлага да бъде въведена намалена ставка на данъка от 9% върху добавената стойност и за предоставяните ресторантьорски услуги, в допълнение към досега прилаганата 9% ставка за настаняване, предоставяно в хотели и други подобни заведения. Предлага се намалената ставка да обхване и кетъринг услугите, поради близкият им характер с ресторантьорските услуги. Предлага се намалената ставка, приложима за ресторантьорските и кетъринг услуги първоначално за период от 2 години - до 31 декември 2021 - да бъде в размер на 5% с цел още по-бързо възстановяване на бранша и ограничаване на последиците от Ковид-19. Въвеждането на намалената ставка на данъка ще позволи намаляването на цените на ресторантьорските и кетъринг услуги, ще повлияе положително на търсенето на подобни услуги за периода след приключване на пандемията с вируса, ще позволи по-бързо възстановяване на рентабилността на предприятията от сектора, ще ограничи допълнителни загуби в сектора и предотврати евентуални фалити и ще осигури повишаването на конкурентоспособността на българския туристически сектор на световния пазар и спрямо други туристически дестинации в ЕС и извън него.

Народният представител Йордан Цонев представи мотивите на законопроект за изменение и допълнение на Закона за данъка върху добавената стойност, №054-01-40, като посочи, че целта на законопроекта е да подпомогне семействата с малки деца. С намаляване ставката на ДДС ще се стигне до съществено понижение на цените на стоките, предназначени за деца до 3 години и те ще станат по-достъпни за всички семейства. Мярката е мощен инструмент за подкрепа на раждаемостта и демографската политика. В резултат от приемането на законодателната инициатива по предварителни изчисления ще има спад от около 40млн.лв. на приходите в бюджета.

От името на вносителите, законопроект за изменение и допълнение на Закона за данъка върху добавената стойност, № 054-01-42 беше представен от г-жа Полина Цанкова- Христова. Тя сподели, че със законодателното предложение се създава намалена данъчна ставка от 9 на сто за всички издания на хартиен носител на книги, учебници и учебни помагала. Намаляването на данъчната ставка на данъка върху добавената стойност от 20 % на 9 % ще стимулира четенето по категоричен начин, както и ще подпомогне държавната социална и образователна политика. Понижаването на цената на учебниците и учебните помагала ще облекчи младите семейства и ще ги стимулира да закупуват повече учебни пособия, поради по-достъпната им цена. По този начин неминуемо ще се повиши качеството на образованието на населението. Предлага се също и намаляване на данъчната ставка за използване на фитнес центрове и спортните зали, като по този начин услугите, предлагани от фитнесите и спортните зали, предлагащи групови спортни дейности ще бъдат по-достъпни за гражданите. Ще се стимулира спортната активност, която е пряко свързана с укрепване на здравето на хората и по този начин косвено ще бъдат намалени разходите за здравеопазване.

Народният представител Тома Биков представи мотивите на законопроект за изменение на Закона за данъка върху добавената стойност, №054-01-43. С предложението за промяна в Закона за данък върху добавената стойност се предвижда въвеждане на нова намалена ставка на данъка за ресторантьорски и кетъринг услуги в размер на 9% , за ограничен период от време - до 31 декември 2021 г., с цел още по-бързо възстановяване на сектора от последиците от пандемията на вируса на COVID-19 и защита на българското производство. Предвидено е и увеличаване на минималния осигурителен праг от 610 лв. на 800 лв. за икономическата дейност чрез съответна промяна в Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2020 г., като ефективна мярка за намаляване дела на сивата икономика. Въвежда се също намалена ставка на данъка върху добавената стойност за разпространение и продажба на художествена, научна и учебна литература. Предложението отчита технологичния напредък в цифровата икономика, като дава възможност за облагане с намалена ставка на ДДС на доставките на книги, независимо от това дали са доставяни на физически носители или по електронен път, както и цели да се стимулира потреблението на стоки с положителни външни въздействия. Регламентирана е също така възможност за лекари и медицински специалисти от лечебните заведения, на служителите от регионалните здравни инспекции, центрове за спешна медицинска помощ, Центъра за заразни и паразитни болести, Министерството на вътрешните работи, Министерството на отбраната, Агенцията за социално подпомагане и Националното тол управление, които пряко осъществяват

дейности, свързани с борба и превенция на разпространението на COVID – 19, да се осигурят ваучери за настаняване за не по-малко от 7 дни в размер на 210 лв. в обекти на дружества, които едноличен собственик на капитала е Националният осигурителен институт, в болници за рехабилитация и балнеолечебни центрове, собственост на държавата и в почивните бази на министерствата и ведомствата, по списък определен от Министерския съвет.

От името на вносителите, законопроект за изменение на Закона за данъка върху добавената стойност, № 054-01-44 беше представен от г-н Валери Симеонов. Посочи се, че пандемията от коронавирус се отразява крайно негативно на икономическото развитие на страната, като безспорно най-засегнатият отрасъл е туризмът. Считат, че изключително подпомагаща мярка за ресторантьорския бранш и туроператорите е намаляване на ставката на ДДС за ресторантьорски и кетъринг услуги, както и на общи туристически услуги по смисъла на чл. 136, ал. 1 от Закона за данък върху добавената стойност от 20 на 9 % за период до 31.12.2021 г. Като положителен ефект от направената промяна се очакват повече прозрачност на приходите в ресторантьорския бранш, което евентуално да компенсира намалението на бюджетните приходи за периода с 255 милиона лева. За пряко подпомагане на лекари и медицински специалисти в лечебните заведения, независимо от формата на собственост, на служители на регионалните здравни инспекции, централните за спешна медицинска помощ, Центърът за заразни и паразитни болести, Националният център по трансфузионна хематология, Регионалните центрове по трансфузионна хематология, както и служителите от Регионалните здравноосигурителни каси, които са командировани в Регионалните здравни инспекции, здравните медиатори по чл. 29, ал. 2 от Закона за здравето, както и на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 1 от Закона за Министерството на вътрешните работи, които бяха и са на първа линия в борбата с коронавирусната инфекция, се предлага да могат да получават ваучери, за настаняване в туристически обекти за не по-малко от седем дни. Предвижданите ваучери да бъдат на стойност 210 лв. и да могат да се използват единствено за вътрешен туризъм, като срокът им на валидност да бъде до 31.12.2021г. По този начин ще бъде обхванат не само летният туристически сезон тази година, но и зимният и летният сезони през 2021г. Предлага се също така ваучери да се осигуряват и на служителите на Министерството на отбраната, Агенцията за социално подпомагане и Националното тол управление, които пряко осъществяват дейности, свързани с борба и превенция на разпространението на COVID-19.

Народният представител Румен Гечев представи мотивите на законопроект за допълнение на Закона за данъка върху добавената стойност, № 054-01-45.

Законопроектът предвижда намаляване на 9% на ставката на данъка върху добавената стойност за храните, лекарствените продукти, включени в позитивния списък по чл. 262 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, заплащани със средства от бюджета на НЗОК и за медицинските изделия. Намалението на данъчната ставка за храните ще направи по-евтини основните хранителни продукти. В същото време ще бъде насърчена българската хранително-вкусова промишленост. Това намаление ще се отрази благоприятно, особено на хората с ниски доходи, оставяйки им над 1 млрд лв. за потребление. По отношение на лекарствата, намаляването от 20% на 9% на ставката на ДДС за лекарствата ще даде повече възможности за въздействие в областта на лекарствената политика. Пациентите в България плащат твърде много за своя сметка. Тези данни са посочени и в доклад на Световната банка - делът на фармацевтичните разходи у нас достига 38% при 25% средно за ЕС. Що се отнася до бюджетния ефект, приходите в бюджета от ДДС върху лекарствата ще бъдат по-малки, но и бюджетните разходи за лекарствени политики ще бъдат по-малки, т.е. нетният ефект ще бъде по-близко до нула. Това ще предостави още повече възможности на НЗОК и Министерството на здравеопазването да въздействат на пазара. Общият ефект от диференцирането на ставките на ДДС е намаление на бюджетните постъпления с приблизително 1116 млн. лв. - 742 млн. от храни и 374 млн. лв. от лекарствата. Положителният ефект се изразява в три направления: първо, намаление на бюджетните разходи за лекарства, второ, увеличение на бюджетните приходи в резултат на по-големия търговски оборот и трето, свиване на сивия сектор и увеличение на данъчните постъпления. Този позитивен ефект е около 450 млн. лв.

В резултат на проведеното обсъждане, Комисията по бюджет и финанси:

- с 2 гласа „за“, 0 гласа „против“ и 16 гласа „въздържал се“, предлага на Народното събрание да не приеме на първо гласуване законопроект за изменение и допълнение на Закона за данъка върху добавената стойност, № 054-01-39, внесен от Искрен Веселинов и група народни представители на 04.05.2020 г.

- с 3 гласа „за“, 0 гласа „против“ и 15 гласа „въздържал се“, предлага на Народното събрание да не приеме на първо гласуване законопроект за изменение и допълнение на Закона за данъка върху добавената стойност, № 054-01-40, внесен от Мустафа Карадайъ и група народни представители на 13.05.2020 г.

- с 1 глас „за“, 0 гласа „против“ и 17 гласа „въздържал се“, предлага на Народното събрание да не приеме на първо гласуване законопроект за изменение и допълнение на Закона за данъка върху добавената стойност, № 054-01-42, внесен от Боряна Георгиева и Полина Цанкова-Христова на 15.05.2020 г.,

- с 13 гласа „за“, 0 гласа „против“ и 5 гласа „въздържал се“, предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване законопроект за изменение на Закона за данъка върху добавената стойност, № 054-01-43, внесен от Красимир Ципов и група народни представители на 15.05.2020 г.

- с 3 гласа „за“, 0 гласа „против“ и 15 гласа „въздържал се“, предлага на Народното събрание да не приеме на първо гласуване законопроект за изменение на Закона за данъка върху добавената стойност, № 054-01-44, внесен от Валери Симеонов и група народни представители на 15.05.2020 г.

- с 6 гласа „за“, 0 гласа „против“ и 12 гласа „въздържал се“, предлага на Народното събрание да не приеме на първо гласуване законопроект за допълнение на Закона за данъка върху добавената стойност, № 054-01-45, внесен от Корнелия Нинова и група народни представители на 18.05.2020 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ:
МЕНДА СТОЯНОВА